

VIBORG
KOMMUNE

§ 16a Miljøgodkendelse
af
malkekvægsproduktion
på
Hougård
Hulbækvej 38
8830 Tjele

Dato for godkendelse: 18. august 2020

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	1
Datablad	3
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	4
1.2 Afgørelse.....	4
1.3 Ikke teknisk resumé	5
1.4 Offentlighed	6
2 Oversigt over godkendelsens vilkår.....	8
3 Generelle forhold.....	12
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	12
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	12
3.3 Gyldighed.....	12
3.4 Retsbeskyttelse.....	12
3.5 Generelle vilkår.....	13
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	14
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. - anlægsgdelen	14
4.2 Placering i landskabet - anlægget.....	15
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift	17
5.1 Husdyrhold og produktionsareal	17
5.2 VENTILATION	21
5.3 FODER OG FODRING.....	22
5.4 Energi- og vandforbrug	22
5.5 Spildevand herunder regnvand.....	23
5.6 Affaldsproduktion	24
5.7 Råvarer og hjælpestoffer	26
5.8 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	27
6 Gødningsproduktion og -håndtering.....	28
6.1 Gødningstyper og mængder	28

7	Forurening og gener fra husdyrbruget	30
7.1	Ammoniak og natur	30
7.2	Lugt	33
7.3	Fluer og skadedyr.....	34
7.4	Transport	34
7.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	36
7.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	37
7.7	Lys.....	39
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	40
9	Miljøkonsekvensrapport	45
10	Alternativer.....	46
11	Ophør	47
12	Samlet konklusion	48
13	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	49
13.1	Godkendelsens gyldighed	49
13.2	Klagevejledning og søgsmål	49
13.3	Underretning om godkendelsen	50
14	Bilag.....	51
	Bilag 1. Situationsplan	51

DATABLAD

Titel: § 16a Miljøgodkendelse af malkekvægsproduktion på Hougård, Hulbækvej 38, 8830 Tjele

Husdyrbruget		Konsulent	
Husdyrbrugets CVR-nummer	29455368	Konsulent Cvr	39601966
Husdyrbrugets navn	Hougård v/ Jesper Sanko	Konsulent virksomhedsnavn	Gråkjær Landbrug A/S
Beliggenhedsadresse	Hulbækvej 38	Konsulent navn	Hanne Bang
Postnummer	8830	Konsulent adresse	Fabersvej 15
By	Tjele	Konsulent postnummer	7500
Ansøger		Konsulent by	Holstebro
Ansøger navn	Jesper Sanko	Konsulent telefon	51182855
Ansøger adresse	Hulbækvej 38	Konsulent email	hab@graakjaer.dk
Ansøger postnummer	8830	Ejendom	
Ansøger by	Tjele	Ejendomsnummer	7910217852
Ansøger telefon	21806250	CHR numre	
Ansøger email	farmersanko@msn.dk		

Dato for godkendelse: 18. august 2020

Godkendelsen er udarbejdet af:

Karin Stavnskær

Viborg Kommune
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

1 AFGØRELSE, RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Jesper Sanko, Hougård, Hulbækvej 38, 8830 Tjele har den 3. marts 2020 søgt om miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a til udvidelse af malkekvægsproduktionen på Hulbækvej 38, 8830 Tjele.

Malkekvægbesætningen på Hulbækvej 38, fik i august 2010 en § 12 miljøgodkendelse efter Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesloven). Efterfølgende meddelte Viborg Kommune tillæg til miljøgodkendelsen i 2015, og godkendelsen er blevet revideret i 2018. Der er nu godkendelse til 350 årskøer af stor race, 90 årskviekalve, 127 årskvier og 175 prod. tyrekalve.

Der søges om miljøgodkendelse af eksisterende stalde til malkekøer og opdræt med et produktionsareal på i alt ca. 2.853 m² hvoraf 283 m² er kalveplads.

Derudover søges godkendelse til 1.440 m² produktionsareal til køer og kvier i en ny stald dels med sengebåse og fast drænet gulv (730 m²) og dels med dybstrøelse med tilhørende ædeplads med fast gulv (210 m²). Desuden søges om 210 m² produktionsareal med sengebåse og spalter til køer og kvier via udnyttelse af en større andel af arealet i den nuværende, midterste kostald. Arealet med kalvehytter til de mindste kalve udvides med 85 m². Endelig ønskes det nuværende værksted omdannet til kælvningsafsnit med 220 m² produktionsareal med dybstrøelse og kort ædeplads med fast gulv, og der ønskes etableret udvendigt foderbord langs den nordlige facade af stalden.

Det samlede produktionsareal vil fremover være 4.808 m².

Der søges også om etablering af en ekstra gyllebeholder på 5.000 m³ og en møddingsplads på 600 m². Desuden søges der om opførelse af en foderlade på 1.400 m², en udvidelse af den eksisterende ensilageplads mod nord med 2.000 m², en ny vaskeplads på 300 m², og endelig vil der blive etableret nye interne veje og vendepladser på ejendommen.

Da ammoniakfordampningen efter udvidelsen overstiger 3.500 kg N/år, er ansøgningen indsendt som en § 16a ansøgning.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i skema nr. 217017.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte udvidelse og fleksibilitet af malkekvægbesætningen på Hulbækvej 38, 8830 Tjele i henhold til de gældende regler (Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 (Husdyrbrugloven) og bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)). Miljøgodkendelsen efter lovens § 16a er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Viborg Kommune har stillet konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning for at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøreguleringen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stalde og lagre overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes, herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

Hulbækvej 38 har hidtil haft godkendelse til en produktion af 350 malkekøer af stor race samt en del af opdrættet.

Som følge af de nugældende regler gives der ikke længere godkendelse til et antal dyr på et husdyrbrug men i stedet til et antal m² produktionsarealer. Produktionsarealerne er groft sagt de arealer i staldbygningerne, hvor dyrene kan færdes.

Der søges om miljøgodkendelse af eksisterende stalde til malkekøer og opdræt med et produktionsareal på i alt ca. 2.853 m² hvoraf 283 m² er kalveplads.

Derudover søges godkendelse til 1.440 m² produktionsareal til køer og kvier i en ny stald dels med sengebåse og fast drænet gulv (730 m²) og dels med dybstrøelse med tilhørende ædeareal med fast gulv (210 m²). Desuden søges om 210 m² produktionsareal med sengebåse og spalter til køer og kvier via udnyttelse af en større andel af arealet i den nuværende kostald, arealet til opstaldning af småkalve forøges med 85 m², og det nuværende værksted ønskes omdannet til kælvningsafsnit med 220 m² produktionsareal med dybstrøelse og kort ædeplads med fast gulv.

Det samlede produktionsareal vil fremover være 4.808 m².

Placering

Ejendommen er beliggende mellem Ørum og landsbyen Møllerup. Der er fra bygningsmassen ca. 383 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Hulbækvej 37) sydøst for ejendommen og godt 850 meter til nærmeste samlede bebyggelse, som er Møllerup, beliggende nordøst for ejendommen. Nærmeste by er Ørum, der ligger ca. 1,1 km vest for ejendommen.

Husdyrbruget er placeret i landzone i et område med spredt bebyggelse og spredt beplantning. Ejendommen kommer også efter udvidelsen til at fremtræde som en samlet enhed i landskabet, da staldbygninger m.v. er opført i tilknytning til hinanden.

Ejendommen er synlig fra Østergade nord for ejendommen, hvorfor ansøger har valgt at opføre et 3-rækket læhegn vest, nord og øst for den nye møddingsplads og gyllebeholder samt ensilagepladsen og den nye foderlade. Læhegnet vil komme til at skærme for direkte indsyn fra Østergade til ejendommen.

Udvidelsen på ejendommen påvirker ikke væsentligt de landskabelige, kulturhistoriske, geologiske eller naturmæssige interesser knyttet til området.

Lugt

Lugtkravene til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone overholdes af projektet.

Transporter til og fra ejendommen

Antallet af transportere i ansøgt drift forventes at stige med ca. 23 % i forhold til nudrift.

Husdyrgødning

På ejendommen produceres der gylle og dybstrøelse.

Støv, støj og fluer

Det forventes ikke, at der som følge af udvidelsen af ejendommens bygningsmasse, opbevaringskapacitet m.v. vil opstå øgede gener med hensyn til støv, støj og fluer.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur.

Det nærmeste Kategori 1 natur er et rigkær beliggende ca. 1 km syd for staldanlægget. Rigkæret er beliggende i Natura 2000 område nr. 30; Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal. Nærmeste Kategori 2 natur er et overdrev, som ligger godt 3 km sydvest for anlægget. Nærmeste Kategori 3 natur er en mose ca. 400 m nordøst for anlægget.

Projektet overholder alle krav til ammoniakdeposition.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Bedst Tilgængelig Teknik (BAT)

For husdyrbrug omfattet af miljøtilladelse/-godkendelse er der altid krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik.

I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget. Umiddelbart er det vejledende niveau for maksimal ammoniakfordampning fra ejendommen ikke overholdt, og udnyttelse af miljøgodkendelsen vil medføre en mindre overskridelse af den tilladte fordampning. Det er dog vurderet, at mulige tiltag til yderligere begrænsning af ammoniakfordampningen enten vil være for dyre i forhold til effekten eller ikke er mulige på denne ejendom, se afsnit 8.

Alle andre områder af BAT er opfyldt.

Samlet konklusion

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets stald- og gødningsopbevaringsanlæg. For at sikre, at udvidelsen og den fremtidige drift er forenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet er der fastsat en række vilkår. Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, hvis vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.4 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort den 30. marts 2020 med en frist til den 30. april 2020 til at fremsende bemærkninger.

Naboer til Hulbækvej 38 blev orienteret om ansøgningen den 27. marts 2020 med en frist til d. 17. april 2020 til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger i denne høringsfase.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 9. juli 2020 udsendt i høring hos naboer. Der var frist til afgivelse af bemærkninger til den 16. august 2020.

Der blev ikke modtaget bemærkninger i denne høringsfase.

2 OVERSIGT OVER GODKENDELSENS VILKÅR

Nedenfor gives en oversigt over samtlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen.

Generelle vilkår.

- 1) Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Hougård, Hulbækvej 38, 8830 Tjele under CVR nr. 29455368.
- 2) Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
- 3) Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af landbruget
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- 5) Inden etablering af den ansøgte nye kostald (1.924 m²), møddingsplads (600 m²) og vaskeplads (300 m²) skal der foreligge dokumentation for, at afstandskravene til skel ifølge Husdyrbruglovens §8¹ er overholdt.
- 6) Der skal etableres et 3-rækket læhegn vest, nord og øst for den nye møddingsplads, gyllebeholder, ensilageplads og foderlade i overensstemmelse med situationsplanen i figur 1. Læhegnet skal etableres senest i forbindelse med opførelse af den nye gyllebeholder og møddingsplads.

Husdyrhold og produktionsareal

- 7) Produktionsarealet på 4.808 m² fordelt på de ansøgte stalde tillades drevet med følgende dyretyper, staldindretning og produktionsarealer i de enkelte staldafsnit. Staldenes placering kan ses af figur 1.

¹ §8 i lovbekendtgørelse 520 af 1/5-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kostald mod syd	1210	Naturlig ventilation	6 m	(#260557) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	850
Kostald mod nord	1024	Naturlig ventilation	6 m	(#269585) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (#260563) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0 0	490 210
Kostald i midt	2125	Naturlig ventilation	6 m	(#268894) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil) (#260565) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0 0	210 1020
Kalvehytter og kalvestald	676	Naturlig ventilation	3 m	(#260571) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	283
NY kælvningsafdeling	254	Naturlig ventilation	3 m	(#260605) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	220
Ny kostald	1923	Naturlig ventilation	6 m	(#268654) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse (#268640) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0 0	710 730
Nyt område til kalve	245	Blandet ventilation	3 m	(#308824) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	85
Sum						4808

- 8) I den nye kostald skal der ske skrabning af det faste, drænedede gulv mindst hver 2. time. Skraberens skal være forsynet med timer. Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberens er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

El- og vandforbrug

- 9) Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.
- 10) Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Dokumentation herfor skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Spildevand

- 11) Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt kreaturvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Affald.

- 12) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.

- 13) Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
- 14) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.

Råvarer og hjælpestoffer

- 15) Tankning skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Driftsforstyrrelser eller uheld.

- 16) Der skal senest på tidspunktet for ibrugtagning af den nye stald foreligge en opdateret beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan
- Kort over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

Gødningstyper og mængder

- 17) Gyllen fra ejendommen kan opbevares i de 5 gyllebeholdere med overfladeareal på henholdsvis 111 m², 250 m², 306 m², 943 m² og 1258 m².
- 18) Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal ske udvendig og om muligt indvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
- 19) Påfyldning af gyllevogne og lign. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, så spild af flydende husdyrgødning undgås.
- 20) Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, således spild undgås.

Lugt

- 21) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan til reduktion af lugtgenerne. Kommunen skal godkende handlingsplanen, og bedriften skal derefter gennemføre den.

Skadedyr

- 22) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transport

- 23) Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
- 24) Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges, så der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.

Støj

- 25) Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	<i>Klokken</i>	<i>Referencetidsrum</i>	<i>dB(A)</i>
Mandag – fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

Støv

- 26) Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
- 27) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

BAT

- 28) Bedriften skal i forbindelse med tilsyn kunne redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.

Ophør

- 29) Ved ophør af dyreholdet skal alle anlæg tømmes og rengøres for husdyrgødning. Husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.

3 GENERELLE FORHOLD

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen efter Husdyrbruglovens § 16a gælder for husdyrproduktionen på Hougård, Hulbækvej 38, 8830 Tjele. Ejendommen har CVR nr. 29455368.

Ejeren af Hougård ønsker at få godkendt en udvidelse af produktionen og staldanlægget m.v. Der søges miljøgodkendelse til en ny stald, inddragelse af en del af en nuværende staldbygning til opstaldning af dyr, etablering af plads til ekstra kalvehytter og omdannelse af nuværende værksted til kælvningsafsnit. Desuden søges miljøgodkendelse til etablering af en møddingsplads og en ekstra gyllebeholder.

Der søges endvidere om etablering af en foderlade, udvidelse af eksisterende ensilageplads og en ny vaskeplads.

Det samlede produktionsareal er i ansøgt drift på 4.808 m².

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meddeles til Viborg Kommune, som afgør, om ændringerne på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

3.3 GYLDIGHED

Miljøgodkendelsen skal udnyttes inden for 6 år. Ved udnyttelse forstås, at det ansøgte er bragt til udførelse. F.eks. er en godkendelse udnyttet, når det ansøgte byggeri er lavet og taget i brug. Hvis godkendelsen ikke er udnyttet indenfor 6 år, vil den del af godkendelsen, som ikke er blevet udnyttet, automatisk bortfalde.

Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

3.4 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud, før der er gået 8 år, jvf. § 40, stk. 2 i Husdyrbrugloven. Dette gør sig gældende i tilfælde af, at forurening fra ejendommen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges, eller der er skabt teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt eller andre forhold nævnt i Husdyrbruglovens § 40.

Vilkår for revurdering af § 16a godkendelser meddeles som påbud efter Husdyrbrugloven §§ 39 og 40.

3.5 GENERELLE VILKÅR

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) *Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Hougård, Hulbækvej 38, 8830 Tjele under CVR nr. 29455368.*
- 2) *Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.*
- 3) *Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:*
 - *Ejerskifte af landbruget*
 - *Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
 - *Indstilling af driften for en længere periode*
- 4) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV. - ANLÆGSDELEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen på Hulbækvej 38 er en eksisterende malkekvægsproduktion.

I forbindelse med godkendelsen etableres der en 1.925 m² ny stald med et produktionsareal på ca. 1.440 m², arealet med kalvehytter til de mindste kalve udvides med 245 m² (heraf er 85 m² produktionsareal), en ny gyllebeholder på 1.258 m² og en møddingsplads på 600 m². Desuden opføres en ny foderlade på 1.400 m², ensilagesiloarealet nord for ejendommen udvides med 2.000 m², der etableres ny vaskeplads på 300 m², og endelig etableres nye interne veje og pladser på ejendommen. Gyllebeholderne mod nord, møddingspladsen ensilagesiloen mod nord og foderladen omkranses af et nyt, 3-rækket læhegn mod vest, nord og øst.

Etablering, udvidelse og ændring af anlæg, der medfører forøget forurening eller forøgede gener for omgivelserne, skal overholde afstandskravene i lovens §§ 6 og 8. I nedenstående skema er anført afstandskravene samt den faktiske afstand til området fra bygningsmassen.

Tabel 1. Afstandskrav nævnt i Husdyrbrugloven, §6 og §8

Emner der udløser afstandskrav	Afstand fra anlægget	Lovkrav (minimum)
Ikke almene vandforsyningsanlæg	> 300 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	Ca. 2 km	50 m
Vandløb / dræn / søer, sø mod nordvest	> 15 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej målt fra ny foderlade	> 60 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	> 15 m	15 m
Naboskel/matrikelskel*	30 m	30 m
Nabobeboelse	> 50 m	50 m
Eksisterende eller fremtidig byzone eller sommerhusområde	> 50 m	50 m

* Der er indgået købsaftale om køb af ca. 60 meter af marken vest for ejendommen, hvorved matrikelskellet bliver 30 meter fra den nye stald, møddingsplads og vaskeplads.

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven er det ikke tilladt at etablere, udvide eller ændre husdyranlæg, hvis afstanden til ammoniakfølsomme naturtyper (enten indenfor eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder) er mindre end 10 meter. Der er ca. 400 m til nærmeste § 3 naturområde, og afstandskravet i § 7 i Husdyrbrugloven er dermed overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor fredninger, strand-, klit-, sø- og åbeskyttelseslinjer samt bevaringsværdige landskaber.

Sydøst for ejendommen er der 3 gravhøje med tilhørende 100 m fortidsmindebeskyttelseslinje. Den nye foderlade, plansiloareal, gyllebeholder, møddingsplads og stald placeres udenfor beskyttelseslin-

jen. Den nye vaskeplads ønskes placeret op ad de to eksisterende gyllebeholdere, hvorved den sydøstlige del af vaskepladsen kommer indenfor beskyttelseslinjen. Der er ansøgt om og opnået dispensation til placering af vaskepladsen.

Den nye kostald vil blive placeret hovedsageligt udenfor ejendommens nuværende matrikelskel mod vest. Både den nye møddingsplads og den nye vaskeplads vil blive placeret helt ud til det nuværende vestlige skel. Ansøger oplyser, at der er indgået købsaftale om køb af ca. 60 meter af marken mod vest, hvorved det nye matrikelskel vil blive 30 meter fra den nye kostald. Det oplyses, at det endelige køb vil blive gennemført i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse til den nye kostald.

Der stilles vilkår om køb af nabojorden inden etablering af stald, møddingsplads og vaskeplads, og på den baggrund vurderer Viborg Kommune, at alle afstandskrav nævnt i Husdyrbrugsloven vil være overholdt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår.

- 5) *Inden etablering af den ansøgte nye kostald (1.924 m²), møddingsplads (600 m²) og vaskeplads (300 m²) skal der foreligge dokumentation for, at afstandskravene til skel ifølge Husdyrbruglovens §8² er overholdt.*

4.2 PLACERING I LANDSKABET - ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen er placeret i et primært jordbrugsområde, der i Kommuneplanen 2017-2029 er udpeget til større husdyrbrug. Husdyrbruget er placeret i landzone i område med spredt bebyggelse og spredt beplantning. Ejendommen vil også efter udvidelsen fremtræde som en samlet enhed i landskabet, da staldbygninger m.v. er opført i tilknytning til hinanden. Derved vil ejendommens bygninger og færdselsarealer fremstå samlet.

Der er ca. 383 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, Hulbækvej 37, sydøst for ejendommen. Nærmeste samlede bebyggelse er Mollerup ca. 852 m nordøst for ejendommen, mens nærmeste byzone er Ørum beliggende ca. 1,1 km vest for ejendommen.

Ejendommen er synlig fra Østergade nord for ejendommen, hvorfor ansøger har valgt at opføre et 3-rækket hegn vest, nord og øst for den nye møddingsplads og gyllebeholder samt ensilagepladsen mod nord og den nye foderlade. Læhegnet vil skærme for direkte indsyn fra Østergade til ejendommen.

Ansøger ønsker ikke et læhegn vest for den nye kostald, da det vil forringe ventilationen i stalden og da det vurderes, at staldens placering i direkte tilknytning til eksisterende byggeri vil medføre at stalden ikke er væsentlig synlig i landskabet. Læhegnets placering fremgår af situationsplanen i figur 1 samt af Bilag 1.

² §8 i lovbekendtgørelse 520 af 1/5-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Samlet vurderer Viborg Kommune, at ejendommen er velindpasset i landskabet med den planlagte beplantning og det planlagte materialevalg, samt at ejendommen med det eksisterende og nye byggeri ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår.

- 6) *Der skal etableres et 3-rækket læhegn vest, nord og øst for den nye møddingsplads, gyllebeholder, ensilageplads og foderlade i overensstemmelse med situationsplanen i figur 1. Læhegnet skal etableres senest i forbindelse med opførelse af den nye gyllebeholder og møddingsplads.*

5.1 HUSDYRHOLD OG PRODUKTIONSAREAL

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der søges om miljøgodkendelse af eksisterende stalde til malkekøer og opdræt med et produktionsareal på i alt 2.853 m² fordelt på følgende bygninger:

- Eksisterende kostald mod nord, indrettet med sengebåse samt spalter og rundskyl i gangarealerne samt med dybstrøelse. Der er 210 m² produktionsareal med sengebåse og gyllesystem og 490 m² produktionsareal med dybstrøelse. Ved dybstrøelsesarealet er der en ædeplads med spalter. Produktionsarealerne er netto-arealer.
- Eksisterende kostald i midten, indrettet med sengebåse samt spalter og linespil i gangarealerne. Der er et netto produktionsareal i stalden på 1.020 m². Der er udvendigt foderbord ved denne stald. Der er tagudhæng ud over foderbordet og tagrender på taget.
- Eksisterende kostald mod syd, indrettet med sengebåse samt spalter i gangarealerne og rundskyl i gyllekanalerne. Der er et netto produktionsareal på 850 m².
- Eksisterende kalvestald med 5 bokse og et antal kalvehytter med dybstrøelse. Det samlede produktionsareal er 283 m².

Derudover søges yderligere godkendelse til følgende nye byggerier/indretninger med et samlet produktionsareal på 1.955 m²:

- Ny stald til køer og kvier umiddelbart vest for det eksisterende staldanlæg på ca. 37x52 meter, svarende til ca. 1.924 m². Stalden etableres med sengebåse og fast, drænet gulv i gangarealerne med et samlet produktionsareal på 730 m² samt et dybstrøelsesareal på 710 m². Produktionsarealet udgør staldens bruttoareal fratrukket foderbordet i midten af stalden samt arealet foran nakkebommene i sengebåsene og mandskabsgange rundt om dybstrøelsesarealet. Stalden får en benhøjde på 3,5 meter og en taghældning på 20 grader. Stalden etableres i jordfarver. Gavlene mod nord og syd bliver forventeligt med betonelementer med grå søstensbelægning og grå stålplader i gavlspidserne. Facaderne bygges med betonelement i de nederste 0,5-1,0 meter og ellers åbne. Der bliver opsat gardiner til regulering af staldmiljøet ved kulde og blæst.
- I den nordlige del af den midterste stald er der et uudnyttet areal på ca. 13x16 meter, svarende til 210 m². Dette areal indrettes med sengebåsestald til køer og kvier med spalter i gangarealet og linespil i gyllekanalerne, som den øvrige stald. Der søges til brutto-arealet.
- Det nuværende værksted vil sammen med den øvrige del af bygningen fremover blive benyttet til kælvningsafdeling med et areal på tilsammen 11x20 meter, svarende til 220 m² produktionsareal med dybstrøelse. Ved dybstrøelsesarealet er der en kort ædeplads med fast gulv. Der søges til brutto-arealet. Endvidere ønskes der etableret udendørs foderbord i den nordlige langside af bygningen. Der er tagudhæng ud over foderbordet, samt tagrender på taget. Den vestlige del af denne bygning er allerede indrettet til stald, og er inkluderet i ejendommens hidtidige miljøgodkendelse.
- Arealet med kalvehytter til de mindste kalve udvides med 85 m²

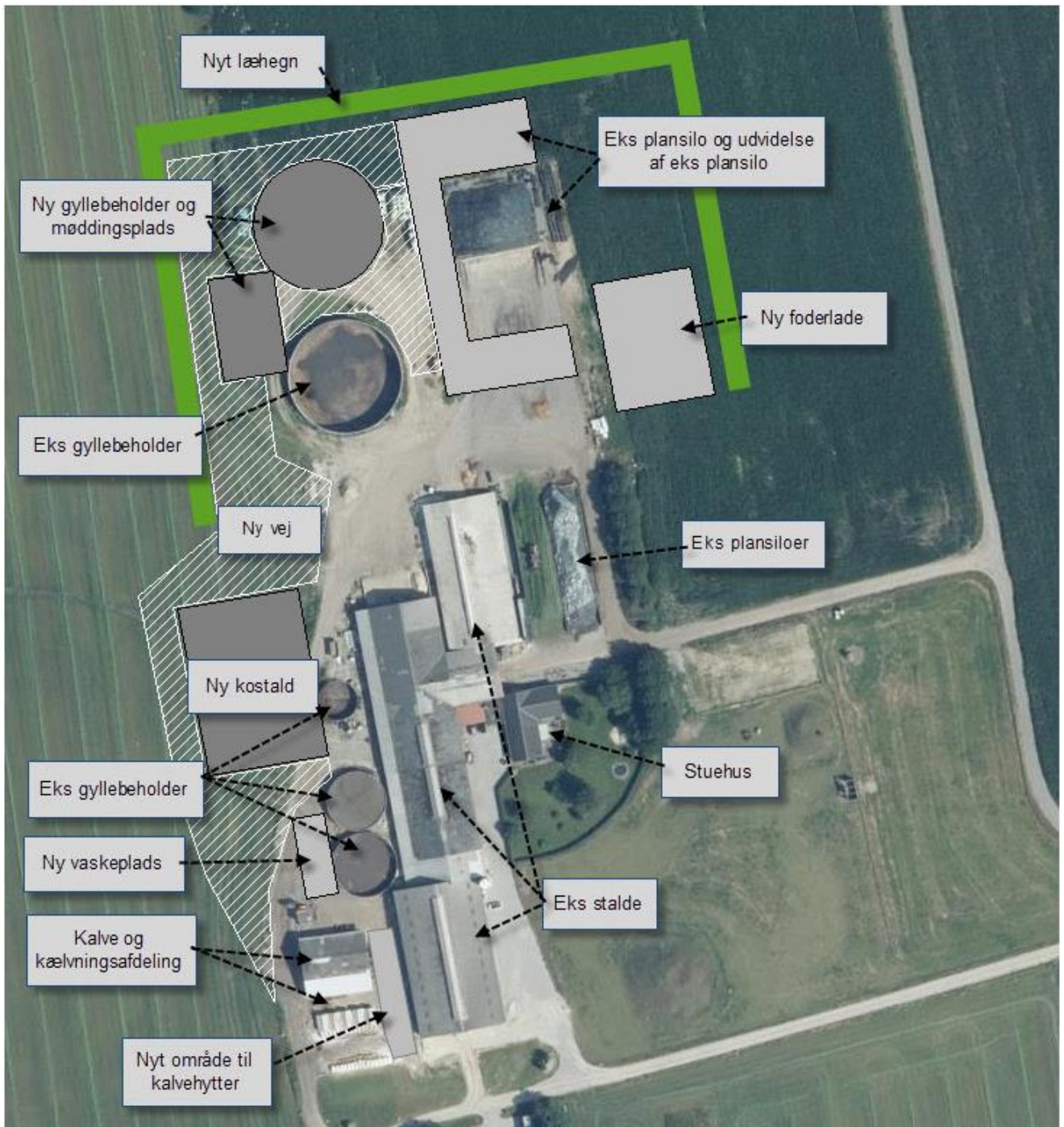
Ansøgningen omfatter følgende byggeri af nye gødningslagre:

- Møddingsplads på 20x30 meter, svarende til 600 m². Der etableres afløb til gyllebeholder. Møddingspladsen etableres med 1 meter høje mure i beton og randzone på 2 meter.
- Gyllebeholder på 5.000 m³ med en diameter på ca. 40 meter. Gyllebeholderen etableres i 5 meter høje betonelementer, der kommer 2-3 meter over terræn. Gyllebeholderen får naturligt flydelag.

Endelig etableres der følgende andre anlæg, hvoraf nogle skal have byggegodkendelse:

- Ny foderlade på 30x40 meter, svarende til ca. 1.200 m².
- Udvidelse af den eksisterende ensilageplads nord for det nuværende staldanlæg med ca. 20 meter mod nord, ca. 10 meter mod vest og ca. 15 meter mod syd. Udvidelsen bliver på ca. 2.000 m², hvorved ensilagepladsen bliver ca. 3.400 m² i alt efter udvidelsen. Hele ensilagepladsen er tilkøbet udsprinkling af restvand på nærliggende dyrkede arealer.
- Vaskeplads på ca. 10x30 meter, svarende til ca. 300 m². Vaskepladsen etableres efter gældende regler med afløb til gyllesystemet.
- Nye interne veje og vendepladser vest og nord for det eksisterende staldanlæg med henblik på effektiv transport og lavt ressourceforbrug. Vejene etableres med stabilgrus eller asfalt.

I figur 1 er der en situationsplan med placeringen af nuværende og nye staldafsnit, foderopbevaringsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg m.v.

Figur 1. Situationsplan

Detaljeret oversigt over stalde og gulvtyper kan ses i nedenstående tabel.

Tabel 2. Stalde og gulvtyper

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kostald mod syd	1210	Naturlig ventilation	6 m	(#260557) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	850
Kostald mod nord	1024	Naturlig ventilation	6 m	(#269585) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (#260563) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0 0	490 210
Kostald i midt	2125	Naturlig ventilation	6 m	(#268894) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil) (#260565) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0 0	210 1020
Kalvehytter og kalvestald	676	Naturlig ventilation	3 m	(#260571) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	283
NY kælvningsafdeling	254	Naturlig ventilation	3 m	(#260605) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	220
Ny kostald	1923	Naturlig ventilation	6 m	(#268654) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse (#268640) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0 0	710 730
Nyt område til kalve	245	Blandet ventilation	3 m	(#308824) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	85
Sum						4808

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er som følge af den nugældende Stipladsmodel størrelsen af produktionsarealet (staldarealet, hvor dyrene har adgang) samt dyre- og gulvtype der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning. Der stilles derfor vilkår om, at de angivne produktionsarealer, gulv- og dyretyper overholdes. I forhold til fordampning af ammoniak medregnes endvidere overfladearealerne på gødningsopbevaringsanlæggene til det samlede areal med fordampning.

Der er i den ene halvdel af den nye stald valgt et staldsystem med fast, drænet gulv med ajlefløb og skraber. Der er følgende forudsætninger for dette staldafsnit, som der skal tages højde for i forbindelse med etablering af stalden:

- Der skal i staldafsnittet etableres faste, drænedede gulve med skraber i gangarealet.
- Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.
- Gulvet skal være udført med ajledræn.
- Lysningsarealet til ajlefløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i dette staldafsnit.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår til staldene:

- 7) *Produktionsarealet på 4.808 m² fordelt på de ansøgte stalde tillades drevet med følgende dyretyper, staldindretning og produktionsarealer i de enkelte staldafsnit. Staldenes placering kan ses af figur 1.*

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kostald mod syd	1210	Naturlig ventilation	6 m	(#260557) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	850
Kostald mod nord	1024	Naturlig ventilation	6 m	(#269585) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	490
				(#260563) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	210
Kostald i midt	2125	Naturlig ventilation	6 m	(#268894) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	210
				(#260565) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	1020
Kalvehytter og kalvestald	676	Naturlig ventilation	3 m	(#260571) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	283
NY kælvningsafdeling	254	Naturlig ventilation	3 m	(#260605) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	220
Ny kostald	1923	Naturlig ventilation	6 m	(#268654) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	710
				(#268640) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	730
Nyt område til kalve	245	Blandet ventilation	3 m	(#308824) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	85
Sum						4808

- 8) *I den nye kostald skal der ske skrabning af det faste, drænede gulv mindst hver 2. time. Skraberens skal være forsynet med timer. Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberens er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.*

5.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle staldbygninger er indrettet med naturlig ventilation, hvorfor der ikke er ventilationsafkast på tagene. Naturlig ventilation er med til at sikre et stort luftskifte, hvilket betyder, at staldgulvene er for-

holdsvis tørre, og det store luftskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt i staldene.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

BAT for ventilation i kvægstalde er at reducere energiforbruget ved at anvende naturlig ventilation, hvor det er muligt. Viborg Kommune vurderer, at bedriften på Hulbækvej 38 med det valgte system med naturlig ventilation, lever op til kravet om BAT.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke vilkår til ventilation på ejendommen.

5.3 FODER OG FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foder opbevares i plansiloanlægget, på silopladsen, i markstakke og i fodersiloer.

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med en konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Foderet er, ved hjælp af foderplanerne, tilpasset de enkelte dyregruppers aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der ellers ville ende som uudnyttede næringsstoffer i husdyrgødningen.

Proteinindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører, at mængden af overskudsprotein i urinen reduceres, og der vil dermed være en lavere ammoniakfordampning fra staldanlægget og mindre kvælstof i husdyrgødningen, samlet betragtet.

Fosforindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører, at mængden af fosfor i husdyrgødningen reduceres.

Grovfoder opbevares dels på ensilagepladsen og i plansiloen og dels i markstakke i det omfang, ensilageanlæggene ikke kan rumme den producerede mængde ensilage. Kraftfoder opbevares dels i uden-dørs tårnsilo og dels i løsvægt i den nye foderlade.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der med den planlagte opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår for fodring.

5.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energi

Ejendommens årlige elforbrug til produktionen er i nudriften ca. 165.000 kWh. Elforbruget forventes at stige til 250.000 kWh årligt i ansøgt drift på grund af forøgelsen af besætningen.

Der anvendes primært strøm til lys, malkeanlæg og linespil/skraber m.v. Staldene har naturlig ventilation, hvorfor der ikke bruges energi til ventilation.

I forbindelse med løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger, der minimerer energiforbruget, f.eks. energibesparende lyskilder m.v.

Varmegenindvindingen fra mælkekøleanlægget benyttes til opvarmning af dyrenes drikkevand i staldanlægget.

Logistikken i forbindelse med den daglige transport af foder mellem opbevaringsanlæggene og staldene er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Udendørsbelysningen styres af sensorer, så der ikke anvendes mere strøm til denne end nødvendigt.

Vand

Det årlige vandforbrug til husdyrproduktionen er i nudriften ca. 18.000 m³. Vandforbruget forventes i ansøgt drift at blive ca. 20.000 m³ vand. Dertil kommer vand til markvanding.

Vand anvendes primært til drikkevand til dyrene samt rengøring af stalde og malkeanlæg. I forbindelse med løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger, der minimerer vandforbruget og vandspildet. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Der er opsat flydere i dyrenes vandkar, der sikrer, at vandkarrene ikke løber over.

Vandet fra mælkekølingen genbruges til drikkevand til køerne, og vand fra rengøring af malkeanlægget genbruges til vask af malkestalden. Begge tiltag bidrager til nedsættelse af vandforbruget.

Vandforbruget gennemgås hver 3. måned, så der kan reageres på unormalt vandforbrug.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget vil være på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 9) *Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*
- 10) *Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Dokumentation herfor skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*

5.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Spildevand fra husdyrproduktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og malkeanlæg samt fra drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Evt. regnvand, der falder på foderet på de udvendige foderborde, optages af køerne sammen med foderet. Hvis der er vand herudover, afledes det til gyllesystemet i stalden via et hul i den ene ende af

foderbordet. Mængden forventes af være minimal, da begge de udvendige foderborde er beliggende inde under tagudhæng, og der er tagrender på bygningerne.

Afledning af spildevand fra ejendommen fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 3. Afledning af spildevand

Type af spildevand	Anslået mængde, m ³	Afledes til
Sanitært spildevand fra beboelsen på ejendommen	150	Trixtank med nedsivning
Sanitært spildevand fra medarbejderfaciliteter	100	Trixtank med nedsivning
Overfladevand fra møddingsplads, 600 m ²	420	Gyllesystem
Overfladevand fra vaskeplads inkl. vaskevand, 250 m ²	200	Gyllesystem
Tagvand fra eksisterende bygninger, 5.000 m ²	3.500	Ledes til dræn
Tagvand fra nye bygninger, 3.200 m ²	2.250	Ledes til dræn
Overfladevand fra plansiloanlæg, 3.600 m ² *	2.500	Udsprinkles på nærtliggende arealer

* I perioder, hvor der ikke kan ske udsprinkling, ledes vandet til gyllebeholder

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Vand fra rengøring af malkeanlægget og staldanlægget ledes til gyllesystemet, hvorfor det vurderes, at der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand.

Møddingspladsen etableres med fast bund. Evt. møddingssaft og regnvand fra møddingspladsen samt vaskevand og regnvand fra vaskepladsen ledes til gyllesystemet, hvorfor det vurderes, at der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand.

Der gøres opmærksom på, at overskydende regnvand, der falder på de udvendige foderborde skal afledes til opsamlingsbeholder.

Senest i forbindelse med bygning af den nye stald, skal der søges om tilladelse til afledning af tagvandet. Denne tilladelse kan evt. bevirke, at afledningen bliver anderledes end det i tabel 3 forudsatte.

Viborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderne inkl. lejet kapacitet er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand i ansøgt drift.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for vaskevand:

- 11) Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt kreaturvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

5.6 AFFALDSPRODUKTION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Affald

Brandbart affald i form af plastic, papirsække, aftøringspapir og tom, rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunal genbrugsplads. Genanvendeligt plastic samles i separat container.

Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunal genbrugsplads.

Tabel 4. Oversigt over mængder og håndtering af fast affald

Affaldsart	Mængde i nudrift	Mængde i ansøgt drift	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald	Ca. 7.000 kg	Ca. 10.000 kg	Der er én container til storsække og tomme dunke og én container til papirsække, halm-snore og øvrigt plastic.	V&B Renovation afhenter hver 2. uge
Ensilageplast	Ca. 4.500 kg	Ca. 6.500 kg	Opbevares i separat container	V&B Renovation afhenter hver 2. uge
Jern og skrot	Ca. 500 kg	Ca. 600 kg	Container fra Jysk skrot	Produkthandler

Døde dyr

Døde dyr fjernes fra staldene og placeres under kadaverkap/presenning udviklet til formålet umiddelbart syd for indkørslen til ejendommen.

Olie, kemikalier og medicinaffald

Motorolie opbevares i tromler på betongulv uden afløb, i hjørnet mellem stalden og foderladen.

Spildolie bortskaffes til mekaniker, der tager spildolien med retur ved olieskift, eller det bortskaffes til kommunal genbrugsplads.

Kemikalier til rengøring af malkeanlægget opbevares i 60 og 200 liters dunke. De står i særskilt rum med fast bund i tilknytning til tankrummet. Tom emballage bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller indleveres på genbrugsplads.

Brugte kanyler opbevares i overskåret dunk. Tomme medicinflasker opbevares i kasse. Begge dele afhændes via dyrlægen.

Tabel 5. Opbevaring og bortskaffelse af farligt affald

Affaldsart	Mængde i nudrift	Mængde i ansøgt drift	Opbevaring	Bortskaffelse
Spildolie	Ca. 400 liter	Ca. 500 liter	I tromler på fast bund uden afløb i værksted	Til indsamlingsordning
Medicinaffald	Ca. 30 kg	Ca. 45 kg	Kanyler opbevares i dunk og medicinflasker i kasse	Indsamlingsordning/dyrlæge
Kemikalier til malkeanlæg	Ca. 1.000 liter	Ca. 1.100 liter	I 60 og 100 liters dunke i særskilt rum med fast bund i tilknytning til tankrum	Tom emballage bortskaffes via V&B Renovation hver 2. uge
Lysstofrør	Små mængder	Små mængder	Ingen	Til elektriker

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011.

Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af farligt affald/klinisk risikoaffald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

Det skal bemærkes, at landbrugsfolie betragtes som genanvendeligt erhvervsaffald, og det skal derfor afleveres til en godkendt aftager.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 12) *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
- 13) *Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*
- 14) *Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres, at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.*

5.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er 3 olietanke på ejendommen. Heraf 2 overjordiske olietanke tilknyttet driften af husdyrproduktionen, placeret under tag i tilknytning til staldbygningerne og 1 nedgravet olietank til stuehusets olie-fyr.

Sker der spild af olie ved tankning og påfyldning, vil dette øjeblikkeligt blive opsamlet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der stilles vilkår om (se afsnit 5.6), at håndtering af olie, spildolie og brændstof skal foregå på en måde, så der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand eller undergrund. Viborg Kommune

vurderer med de stillede vilkår og ovenstående beskrevne drift, at der er minimal risiko for forurening med olie fra råstoftankene.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift af olietanke:

- 15) *Tankning skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.*

5.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anlæg og tekniske installationer rengøres, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.

Medarbejderne er grundigt introduceret til opgaverne, hvilket er med til at sikre, at disse bliver udført korrekt og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie m.v.

Der er allerede forud for denne miljøgodkendelse en beredskabsplan på ejendommen, der beskriver hvilke forholdsregler medarbejdere og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer. Før ibrugtagning af den nye stald vil beredskabsplanen blive opdateret.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at den foreliggende beredskabsplan for ejendommen på tilfredsstillende vis beskriver, hvorledes man skal forholde sig ved kritiske situationer, såfremt beredskabsplanen opdateres i forbindelse med ibrugtagning af miljøgodkendelsen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 16) *Der skal senest på tidspunktet for ibrugtagning af den nye stald foreligge en opdateret beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- *Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen*
- *Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan*
- *Kort over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.*
- *En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

6.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Flydende husdyrgødning opbevares i nudrift i ejendommens 4 gyllebeholdere på henholdsvis 5.000 m³, 1.200 m³, 1.000 m³ og 450 m³ samt i gyllekanaler og fortank. Dertil kommer den ansøgte, nye gyllebeholder på 5.000 m³.

Fast husdyrgødning – primært dybstrøelse fra småkalvene – vil fremadrettet blive opbevaret på den ansøgte, nye møddingsplads på 600 m². I nudrift tilføres ikke-komposteret dybstrøelse som flydelag til de eksisterende gyllebeholdere, mens komposteret dybstrøelse enten opbevares i markstakke eller udbringes til direkte nedpløjning.

Omrøring, pumpning og generel håndtering af husdyrgødning vil hovedsageligt foregå indenfor normal arbejdstid.

Gyllekanaler og dybstrøelsesarealer er etableret med fast bund. Gylle og evt. møddingssaft fra dybstrøelsesarealerne ledes via lukkede rør til gyllesystemet, der ligeledes er etableret med tæt bund.

Opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning

- Ca. 500 årskøer inkl. ca. 30 årskvier i sengestald * 31,7 m³/årsko = 15.850 m³
- Kalve fra 3-9 måneder i stald med spalter ved foderbord anslået til 100 m³
- 90 årskøer og årskvier i dybstrøelse med fast gulv ved foderbord * 13,94 m³/årsdyr = 1.255 m³
- Areal af møddingsplads på 600 m² + vaskeplads på 300 m² + areal med kalvehytter på 750 m² = 1.650 m² * 0,7 meter regnvand = 1.155 m³
- Areal af plansilo på ca. 3.400 m² * 0,7 meter regnvand = 2.380 m³ pr. år, hvoraf der forventeligt ikke kan udsprinkles i 2 mdr. = 2.380 / 12 * 2 = 400 m³
- Samlet ca. 18.760 m³ årligt ~ 14.070 m³ på 9 måneder.

Der er opbevaringskapacitet til 12.650 m³ flydende husdyrgødning på ejendommen. Der er desuden lejet 1.500 m³ opbevaringskapacitet på Nedergårdsvej 6, Tjele og 500 m³ opbevaringskapacitet på Holmevej 17, Tjele. Det giver en samlet opbevaringskapacitet på 14.150 m³, hvilket er tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Opbevaringskapacitet til fast husdyrgødning

- Ca. 40 årskøer * 16,14 tons/årsko = 646 tons
- 20 årskvier o. 6 mdr. * 5,52 tons/årskvie = 110 tons
- 300 kviekalve 0-6 mdr. * 1,89 tons / 2 = 300 tons
- 270 prod. tyrekalve, 40-65 kg anslået til 50 tons

- Samlet $1.406 \text{ tons} * 1,7 \text{ m}^3/\text{tons} = 2.390 \text{ m}^3 \sim 1.800 \text{ m}^3$ på 9 måneder

Der er opbevaringskapacitet til 500 m^3 dybstrøelse i staldene og 1.500 m^3 dybstrøelse på møddingspladsen under forudsætning af, at møddingsoplaget kan stakkes i gennemsnitligt 2,5 meters højde.

En del af dybstrøelsen udbringes direkte fra stalden til nedpløjning eller til oplagring i markstakke med komposteret dybstrøelse.

Håndtering af husdyrgødning på ejendommen sker i overensstemmelse med lovens krav.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På baggrund af ovenstående beregninger vurderes det, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på ejendommen inkl. aftaler om opbevaring hos andre landmænd.

Hvad angår opbevaringskapaciteten af fast husdyrgødning, er den tilstrækkelig set i forhold til ovenstående oplyste dyrehold. Yderligere produktion af dybstrøelse i forhold til ovenstående, vil kunne opbevares i markstakke, såfremt det er komposteret inden udlægning. Opbevaring af komposteret dybstrøelse kan ske i ønsket omfang i markstakke, hvorved møddingspladsens kapacitet ikke er begrænsende, så længe den som minimum kan rumme dybstrøelsen fra de staldafsnit, hvor den muges ud oftere end hver 3.-4. måned. Opbevaringskapaciteten til fast husdyrgødning vurderes på baggrund af ovenstående som værende tilstrækkelig.

Viborg Kommune vurderer, at gylle håndteres på en måde, som minimerer risikoen for gylleuheld på ejendommen. Opbevaring og håndtering af husdyrgødningen forventes ikke at medføre gener, der kan have en væsentlig negativ indvirkning på miljøet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning:

- 17) *Gyllen fra ejendommen kan opbevares i de 5 gyllebeholdere med overfladeareal på henholdsvis 111 m^2 , 250 m^2 , 306 m^2 , 943 m^2 og 1258 m^2 .*
- 18) *Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal ske udvendig og om muligt indvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.*
- 19) *Påfyldning af gyllevogne og lign. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, så spild af flydende husdyrgødning undgås.*
- 20) *Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, således spild undgås.*

7 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

7.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabet af ammoniak fra husdyrbrug vil afsættes i de omkringliggende naturområder og kan medføre ændringer af kvælstofsårbare naturtyper og resultere i faldende artsrigdom og stigende dominans af mere almindelige plantearter.

For at beskytte de kvælstoffølsomme naturtyper, er der i husdyrlovgivningen stillet krav til den maksimalt tilladte ammoniakafsætning i forbindelse med udvidelser eller ændringer af husdyrbrug. IT ansøgningssystemet beregner automatisk afsætningen (depositionen) af ammoniak i de naturområder, der udpeges i ansøgningen.

Den samlede ammoniakfordampning fra ejendommen er 6.171 kg NH₃-N pr. år i ansøgt drift. Det er en stigning i forhold til nudriften på 2.465 kg NH₃-N og i forhold til 8-års driften på 3.506 kg NH₃-N. Nedenstående tabel 6 viser den samlede ammoniakfordampning fra stalde og lagre til opbevaring af husdyrgødning.

Tabel 6. Ammoniakfordampning fra stalde og lagre

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4808,0	1363,3	6171,3
Nudrift	3062,1	644,2	3706,3
8 års-drift	2398,1	267,2	2665,3

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til, hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur:

Tabel 7. Afskæringskriterier i forhold til natur.

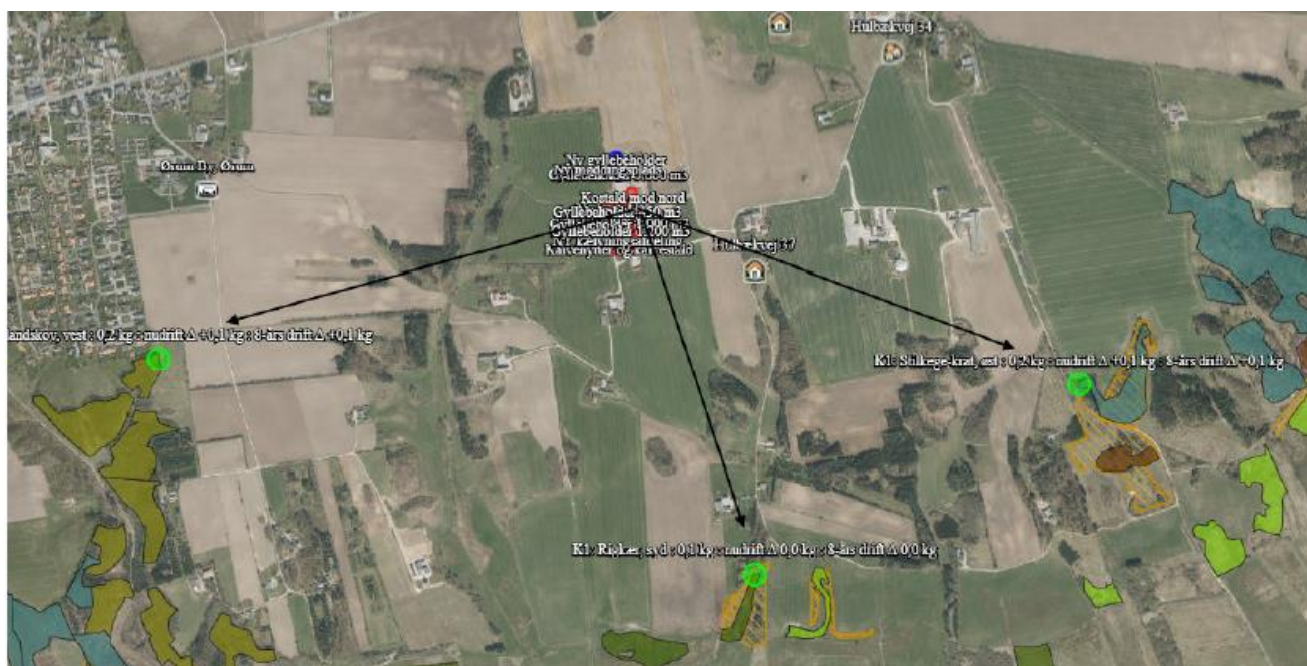
Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
<p><u>Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1:</u> Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.</p>	<p>Maks. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg NH₃-N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg NH₃-N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg NH₃-N/ha/år ved 0 husdyrbrug</p>
<p><u>Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2:</u> Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.</p>	<p>Maks. totaldeposition på 1,0 kg NH₃-N/ha pr. år.</p>
<p><u>Kategori 3:</u> Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.</p>	<p>Maks. merdeposition på 1,0 kg NH₃-N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg NH₃-N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg NH₃-N/ha pr. år.</p>

Kategori 1

De nærmeste Natura 2000 områder er følgende:

- Ege-blandskov placeret ca. 1.200 meter vest for ejendommen
- Rigkær placeret ca. 1.000 meter syd for ejendommen
- Stilkege-krat placeret ca. 1.200 meter sydøst for ejendommen

Beregningerne i IT-ansøgningssystemet viser, at den totale ammoniakdeposition til områderne er hhv. 0,1, 0,2 og 0,1 kg NH₃-N pr. ha om året. Placeringen af områderne fremgår af nedenstående kortudsnit.

Kategori 2

Det nærmeste kategori 2 naturområde er et overdrev placeret ca. 4 km øst for ejendommen. På grund af den lange afstand vurderes det usandsynligt at ammoniakfordampningen fra ejendommen kan påvirke naturområdet. Beregninger viser en deposition på 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 3

De nærmeste naturområder omfattet af kategori 3 er følgende:

- Mose ca. 400 meter nordøst for ejendommen. Merdepositionen til mosen er beregnet til 0,7 kg NH₃-N/ha/år
- Overdrev ca. 900 meter sydvest for ejendommen. Merdepositionen til overdrevet er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha/år
- Mose ca. 900 meter sydøst for ejendommen. Merdepositionen til mosen er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha/år
- Hede ca. 900 meter sydøst for ejendommen. Merdepositionen til heden er beregnet til 0,1 kg NH₃-N/ha/år

Placering af områderne fremgår af nedenstående kortudsnit.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Arter, der er beskyttet ifølge habitatdirektivets Bilag IV, må ikke indfanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges. Det er lodsejerens ansvar at sikre sig, at driftsændringer ikke skader Bilag IV arters yngle- og rasteområder. På nuværende tidspunkt er der 39 dyrearter i Danmark, der er vurderet som særligt sårbare eller truede, hvorfor de fremgår af EU's Habitatdirektiv Bilag IV.

Ifølge kortmateriale på Danmarks Miljøportal er der ikke registreret Bilag IV arter indenfor en radius af ca. 1,3 km fra husdyrbruget, målt fra centrum af staldanlægget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ovenstående miljøtekniske redegørelse er taget fra Miljøkonsekvensrapporten der er udarbejdet af ansøgers konsulent. Alle relevante naturarealer, afstande og beregninger er kontrolleret og fundet i orden.

Samlet vurderes det, at ejendommen er beliggende forholdsvis robust med god afstand til ammoniakfølsomme naturområder. De påtænkte udvidelser og ændringer på Hulbækvej 38 vil derfor ikke give anledning til væsentlige påvirkninger på de omkringliggende naturarealer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedrørende ammoniakfordampning.

7.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I IT-ansøgningssystemet vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldene med dyr. Lugt fra opbevaringsanlæg og lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler. For ejendommens staldafsnit er der ud fra angivelser på kortet i IT-systemet beregnet afstand og retning fra anlægget til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Nedenstående tabel 8 viser de beregnede geneafstande for lugt. Geneafstanden er et udtryk for den afstand fra staldanlægget til hhv. nabo, samlet bebyggelse og byzone, hvor lugten kan betragtes som væsentlig, hvis man er tættere på husdyrbruget end denne afstand. Geneafstanden skal som udgangspunkt overholdes fra landbruget og ud til de omkringliggende, udpegede punkter.

Tabel 8. Oversigt over lugtberegninger i forhold til nabo, samlet bebyggelse og byzone

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Hulbækvej 37 	0	FMK	122,1	122,1	382,8	Ja
Østergade 66 	0	FMK	122,1	122,1	677,7	Ja
Hulbækvej 34 	0	NY	374,5	374,5	852,7	Ja
Ørum By, Ørum 	0	NY	548,9	548,9	1109	Ja

Beregningerne viser, at staldanlægget overholder afstandskravene til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone for så vidt angår lugt. Der er ingen andre husdyrbrug indenfor 100 meter fra de 2 udpegede naboer. Der er ingen andre husdyrbrug med en større ammoniakemission end 750 kg NH₃-N årligt indenfor 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone, hvorfor der ikke skal regnes kumulation af lugt.

Lugtkonsekvenszonen er beregnet til 511 meter.

Staldene er indrettet med naturlig ventilation, hvilket betyder, at luften bliver opblandet og fortyndet, inden den falder ned i området omkring stalden. Derved formindskes lugten. Herudover vil stalde og anlæg til foderopbevaring blive rengjort hyppigt, så der ikke opstår uhygiejniske forhold, og så lugtgenerne mindskes.

Eftersom ejendommen er beliggende frit og overholder lugtgeneafstandene, er der som udgangspunkt ikke grundlag for at antage, at der er behov for særlige tiltag til begrænsning af lugt fra ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Viborg Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

VILKÅR

- 21) *Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan til reduktion af lugtgenerne. Kommunen skal godkende handlingsplanen, og bedriften skal derefter gennemføre den.*

7.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt udklækningsmulighederne for fluelarver minimeres.

Bekæmpelse af rotter og fluer foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Retningslinjerne for skadedyrsbekæmpelse fra Skadedyrslaboratoriet, AU, Institut for Agroøkologi skal danne grundlag for niveauet af skadedyrsbekæmpelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for kontrol af skadedyr:

- 22) *Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.*

7.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kommer transporter til og fra ejendommen med dyr, mælk, foder, husdyrgødning m.v. Transporterne med husdyrgødning er sæsonbetinget, mens afhentning af mælk sker hver anden dag. Transporterne foregår primært med traktor eller lastbil, og herudover vil der være kørsel med personbiler/varevogne af f.eks. dyrlæge, elektriker, servicemontør m.v.

En del af transporterne vil ske på egne arealer og i nærområdet. F.eks. transporter med høstet foder fra markerne til ensilagesiloerne og transport af husdyrgødning fra lagertankene til udbringning på markerne.

Husdyrbruget drives med almindelige, godkendte landbrugsmaskiner. Ingen af disse maskiner medfører rystelser eller vibrationer, der er til gene indenfor eller udenfor ejendommens arealer.

Antallet af transporter i nudrift og ansøgt drift forventes at stige med ca. 23 % som beskrevet i tabellen herunder.

Tabel 9. Transporter til og fra ejendommen

Type af transport	Nuværende miljøgodkendelse	Ansøgt drift, anslået
Afhentning af mælk	182	182
Levering af kraftfoder, mineraler m.v.	14	20
Ilægning af foder i ensilagesiloer og transporter med halm	500	650
Levering/afhentning af kvier	12	12
Afhentning af dyr til slag	25	24
Afhentning af døde dyr	26	26
Transport af husdyrgødning	500	650
Brændstof	10	10
Affald	24	24
Andet/diverse	20	20
I alt	1.313	1.618

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Kommunens vurdering, at hvis transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel og hovedparten af transporten primært foregår indenfor normal arbejdstid, kan dette foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende. Dette skal ses i lyset af, at der ikke køres gennem nogen større landsby, og ejendommen har via Hulbækvej adgang til Østergade, der er en vej med stor kapacitet.

Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår til transport:

- 23) *Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.*
- 24) *Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges, så der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.*

7.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støj kan forekomme fra dyrene selv, fra kompressor, fra malkerobotterne, fra kørsel med traktor i forbindelse med fodring, fra anden kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen. Støj fra transporter vil primært stamme fra lastbiler og traktorer i forbindelse med levering af foder, transport af dyr til og fra ejendommen, afhentning af mælk samt fra udbringning og afsætning af husdyrgødning. Idet der er naturlig ventilation i alle stalde, forekommer der ikke støj fra ventilation.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid i tidsrummet 06-18. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med markarbejde, modtagelse og afhentning af dyr og afhentning af mælk, se tabel 10. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgener fra transporterne.

Tabel 10. Driftsperioder og placering af støjkilder på ejendommen

Støjkilde	Placering	Tidsinterval	Tiltag til minimering af støj
Kompressorer	I tankrum	I forbindelse med malkning ca. kl. 4-9, 12-17 og 20-01	Står i isoleret rum
Kørsel med traktor i forbindelse med fodring	Ved staldanlæg og ensilagesiloer	I dagtimerne	Hensynsfuld kørsel
Kørsel med landbrugsmaskiner, markdrift og høst af f.eks. grovfoder	Ved maskinhuset og ensilagesiloerne samt i markstakke efter behov	I dagtimerne, i sæson vil der dog forekomme kørsler hele døgnet	Hensynsfuld kørsel
Transport til og fra ejendommen	Ved indkørselsveje	I dagtimerne, lejlighedsvist aftentimerne	Hensynsfuld kørsel
Højtryksrensere	Vaskeplads	Dagtimer	
Håndtering af gylle	Ved gyllebeholderne	Der vil være periodisk støj ved omrøring og pumpning af gylle	Hensynsfuld brug af maskiner og primært i dagtimerne
Håndtering af dybstrøelse	Ved møddingspladsen og staldanlægget	I dagtimerne	Hensynsfuld kørsel

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbruget ligger i god afstand fra naboer, og støjgener hos disse fra forbindelse med produktionen vil derfor være begrænset.

Der er redegjort for, at transporter og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne.

Viborg Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke vil blive et problem for de omkringboende, efter at projektet er gennemført.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol vedr. støj:

- 25) *Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.*

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Klokken	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag – fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

7.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med transporter til og fra ejendommen, som søges mindsket via hensynsfuld kørsel forbi beboelse.

Der er mindre støvgener ved daglig håndtering af foder og halm. Der vil ligeledes være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang, så det forefindes udenfor staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggeligt management.

Der vil ligeledes være mindre støvgener ved høst og ilægning af foder i lager, samt i forbindelse med aflæsning af kraftfoder. Disse funktioner foregår dog over kortere og afgrænsede perioder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes der ikke væsentlige problemer. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår omhandlende støv:

- 26) *Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.*

- 27) *Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.*

7.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I staldene er lyset tændt efter behov. Der vil være tændt lys i staldene ca. 12 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 8 timer i døgnet i sommerhalvåret. I de mørke timer er der vågelys i staldene, så dyrene kan orientere sig.

Ved staldanlægget er der udendørslys, der styres via sensorer. Lyset er placeret, så det er muligt at orientere sig ved staldanlægget. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er udendørs lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik. Det vurderes endvidere, at vågelyset i staldene ikke vil være til gene for omkringboende eller trafikken i området.

Det vurderes således, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller for de landskabelige hensyn.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Begrebet BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lagre. BAT-begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakfordampningen til et niveau svarende til fordampningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet til den maksimale fordampning (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til, hvad der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

På et husdyrbrug er kvælstof, fosfor og ammoniak de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø. De mest betydende faktorer for omfanget af påvirkningen med næringsstoffer er valget af:

- Staldindretning
- Opbevaring af husdyrgødning
- Udbringningsteknologi
- Foderteknologi
- Management

Vejledende BAT-standardkrav (ammoniak)

For anlægget (husdyrhold, stalde og lagre) defineres kravet om BAT som en maksimal emissionsgrænse afhængig af udvidelsens størrelse og afhængig af, om udvidelsen sker i nyt eller eksisterende byggeri. Beregningerne i IT-ansøgningen viser, at Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak er 6.115 kg NH₃-N/år. Ansøgningen viser, at det ønskede dyrehold forårsager en ammoniakfordampning på 6.171 kg NH₃-N/år. Se nedenstående tabel 11. BAT er dermed ikke overholdt for ammoniakemission. Forklaring på dette fremgår af det næste afsnit.

Tabel 11. Krav til maksimal ammoniakfordampning fra husdyrbruget

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4751	1363	6115
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4808	1363	6171
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-57
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)

Reduktionskravet vedr. ammoniak kan opnås ved en kombination af teknikker og teknologier indenfor staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Der er udarbejdet teknologiblade for følgende ammoniakreducerende teknologier til brug på husdyrbrug med kvæg:

- Faste, drænede gulve
- Svovlsyrebehandling af kvæggylle

På ejendommen benyttes miljøteknologien ”fast drænet gulv med skraber” i den nye stald. Derudover vil der blive etableret dybstrøelsesareal i kælvnings- og aflastningsafdelingen, hvilket betragtes som BAT.

Svovlsyrebehandling (forsuringsanlæg) af kvæggylle i den nye stald er fravalgt, da der ved brug af faste, drænede gulve og dybstrøelsesareal kun vil kunne ske forsuring i tværkanaler og gyllebeholdere, hvilket vurderes økonomisk uproportionalt. I de eksisterende stalde vurderes det ligeledes økonomisk uproportionalt at installere gylleforsuring, da der i ca. halvdelen af de eksisterende stalde er linespil i gyllekanalerne, hvorved der ikke kan installeres gylleforsuring grundet hyppig udslusning af gylle. Herudover er det desuden planen, at der skal leveres gylle til biogasanlæg, hvilket ikke er muligt, hvis gyllen er forsuret med svovlsyre.

I den midterste af de eksisterende kostalde bliver 210 m² bruttoareal inddraget fra nuværende anvendelse som foderlade til kostald. Den nuværende kostald er etableret med spalter med linespil i gyllekanalerne, hvilket blev regnet som BAT på etableringstidspunktet. Denne gulvtype regnes ikke længere som BAT-gulv, men det er ikke teknisk muligt at etablere et mindre staldafsnit med fast, drænet gulv inde i en større stald med spalter og linespil. Derfor vil det nye staldafsnit blive etableret med samme gulvtype som stalden, det placeres i.

Overskridelsen af kravet til samlet ammoniakfordampning på 57 kg NH₃-N/år stammer alene valget af gulvtype i de 210 m², som skal indrettes i en eksisterende stald.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Gyllebeholderne er stabile beholdere, der er lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved beholderne visuelt kan kontrolleres for eventuelle skader. Der foretages de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at beholderne hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende tæring og utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag.

Møddingspladsen bliver etableret med fast bund og afløb til gyllesystemet. En gang årligt tømmes møddingspladsen helt, hvorved den visuelt kan kontrolleres for eventuelle skader. I forbindelse med opbevaring af dybstrøelse og lignende på møddingspladsen, vil oplaget blive overdækket efter hver udkørsel i det omfang, at der ikke sker daglig tilførsel af husdyrgødning.

Bedste tilgængelige teknik for udbringning af husdyrgødning

Der udarbejdes hvert år mark- og gødningsplaner for bedriften, så mængden af udbragt (husdyr)gødning er tilpasset afgrødernes behov. I gødningsplanen tages der hensyn til arealernes bonitet, sædskifter samt afgrødernes udbytte og kvælstofudnyttelse.

Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket medvirker til maksimal udnyttelse af næringsstoffer. Husdyrgødning udbringes endvidere under hensyn til de generelle regler og godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder m.v.

Gyllen udbringes med slæbeslanger i etablerede afgrøder eller nedfældes/forsures ved udbringning forud for etablering af vårsæd. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frosen eller snedækket jord.

Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt husdyrgødning. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Nedfældning eller udbringning af gylle med slæbeslanger på veletablerede afgrøder minimerer ammoniakfordampningen. Lugtgenerne minimeres på grund af den mindre ammoniakfordampning og udbringning på eller i jorden.

Bedst tilgængelige teknik vedr. fodring

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med en fodringsrådgiver og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Foderet er ved hjælp af foderplanerne tilpasset de enkelte dyregruppers aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der ellers ville ende som uudnyttede næringsstoffer i husdyrgødningen.

Proteinindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører, at mængden af overskudsprotein i urinen reduceres, og der vil dermed være en lavere ammoniakemission fra staldanlægget og mindre kvælstof i husdyrgødningen.

Fosforindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører, at mængden af fosfor i husdyrgødningen reduceres.

Bedst tilgængelige teknik vedrørende daglig drift og management

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljøet, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, og i relation til dyrenes velfærd. Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper, der tilgodeser miljøet i det omfang, loven tilsigter.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, så anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved bl.a. at reducere vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra stalde og lagre.

Som følge af naturlig ventilation i alle stalde er der sikret et stort luftskifte, hvilket medfører en lavere koncentration af ammoniak og lugt fra husdyrproduktionen. Staldene er indrettet, så der ikke forekommer luftbevægelser på gylleoverfladen i gyllekanalerne.

Pumpning og håndtering af gylle foregår i et lukket system. Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt vil normalt foregå indenfor normal arbejdstid.

Ejer af husdyrbruget vurderer, at det er BAT at overvåge og notere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- Vandforbruget
- Energiforbruget
- Brændstofforbruget
- Foderforbruget
- Gødningsproduktionen

Management og egenkontrol på husdyrbruget

Management på husdyrbruget handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses, og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres. Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management. I henhold til EU's BREF notat af juli 2003 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Føre journal over vand- og energiforbrug, og mængde af husdyrfoder.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Planlægge gødsning af markerne korrekt

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Alle dyr tilses minimum en gang dagligt, og alle regler vedrørende dyrevelfærd overholdes.
- Staldene kontrolleres dagligt, og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.
- Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne i "Godt Landmandskab", således at anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- Der er en sundhedsrådgivningsaftale med en dyrlæge, hvor besætningens generelle sundhed vurderes, og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.
- Der tages i videst muligt omfang hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.
- Personalet på bedriften bliver løbende efteruddannet, og der er fagkonsulenter tilknyttet ejendommen, som med faste intervaller gennemgår bedriften. herunder bl.a. optimering af fodersammensætningen.
- Foderet tilpasses dyrenes behov og sundhed.
- Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- Al produktion tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- Rengøring i og omkring bygningerne og siloerne foretages jævnlige med henblik på at minimere risikoen for lugt og for, at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a., at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcspild eller punktforurening.

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes, er følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Foderplaner
- Mark- og gødningsplaner
- Slagteri- og mælkeafregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Beredskabsplan
- 10 års beholderkontrol af gylleholdere og logbog over flydelag i disse

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

For så vidt angår det ansøgtes overskridelse af husdyrbrugets maksimalt tilladte ammoniakfordampning, så vurderes det, at overskridelsen kan accepteres. De skyldes, at overskridelsen alene stammer fra omdannelsen af en hidtidig foderlade til stald inde i en eksisterende staldbygning, hvor det hverken vil være fysisk muligt eller proportionalt at etablere en gulvtype i det nye staldafsnit, der overholder kravet til BAT.

Viborg Kommune vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor fodring, staldindretning og gødningshåndtering m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår.

Det er Viborg Kommunes vurdering, at ansøger ved overholdelse af dansk lovgivning, og med de tiltag, der er beskrevet i de foregående afsnit, lever op til BAT for management (godt landmandskab).

VILKÅR

- 28) *Bedriften skal i forbindelse med tilsyn kunne redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.*

9 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger har sammen med miljøansøgningen fremsendt en miljøkonsekvensrapport. Miljøkonsekvensrapporten giver en samlet beskrivelse af projektet og dets miljøkonsekvenser, som kan danne grundlag for såvel en offentlig debat som den endelige beslutning om projektets gennemførelse. Rapporten skal desuden sikre, at projektet bliver tilpasset omgivelserne, så miljøet ikke påvirkes unødigt. I rapporten indgår en kortlægning og vurdering af projektets direkte og indirekte påvirkninger på det omgivende miljø, herunder:

- Mennesker, fauna og flora
- Jordbund, vand, luft, klima og landskab
- Materielle goder og kulturarv, samt
- Samspillet mellem disse faktorer

Viborg Kommune har medtaget oplysninger fra miljøkonsekvensrapporten i miljøgodkendelsen under de relevante afsnit.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alternativer

Alternative løsninger er blevet diskuteret, og det vurderes generelt, at der er fundet den mest optimale løsning på ejendommen i forhold til udnyttelse af eksisterende staldanlæg og ønsket om en udvidelse af mælkeproduktionen på ejendommen.

Der er ikke fundet andre alternativer til placering af den nye stald, da der på grund af gravhøje nær ejendommen er begrænsede muligheder for placering af nyt byggeri. Samtidig ønskes der en optimal adgang til og fra malkecentret for køerne i den nye stald. Herudover ønskes der en opdeling af stalde, foderoplæg og husdyrgødning med henblik på minimering af smitte og en optimal logistik og ko-trafik på ejendommen.

Helt generelt vurderes det, at den valgte placering og det samlede anlæg tager hensyn til omkringboende, naturområder, logistik, ressourceforbrug, smittebeskyttelse, opfyldelse af Lov om hold af malkekvæg, dyrevelfærd m.v.

0-alternativ

0-alternativet beskriver forholdene, hvis godkendelsen ikke gennemføres. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion.

Dette vil betyde uændret produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt for driften af ejendommen og for muligheden for udvikling af lokale arbejdspladser.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Når der tages højde for principperne omkring proportionalitet, lever det ansøgte op til kravet om BAT ved valg af teknologi. Det ansøgte lever også op til øvrige krav.

Viborg Kommune har derfor ikke fundet det nødvendigt at forlange andre alternativer undersøgt.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den generelle praksis ved produktionsophør på et husdyrbrug er, at stalde, anlæg til opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende bliver tømt og rengjort. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholdere vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger til forebyggelse af forurening ved husdyrbrugets ophør, da husdyrproduktionen ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderligere tiltag.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at de nævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for ophør af husdyrbruget.

- 29) *Ved ophør af dyreholdet skal alle anlæg tømmes og rengøres for husdyrgødning. Husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.*

12 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betragtet ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

13 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

13.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Husdyrbruget må i henhold til Husdyrbrugloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Opmærksomheden henledes på, at denne miljøgodkendelse ikke fritager husdyrbruget for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne miljøgodkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

13.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jvf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 20. august 2020. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 17. september 2020.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage.

Virkning af klage

En klage over afgørelser efter Husdyrbrugsloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jvf. § 81 i Husdyrbrugsloven.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

13.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten (himmerland@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600ebspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)

Følgende naboer er orienteret om afgørelsen:

- Beboeren på adressen Hulbækvej 35, 8830 Tjele
- Beboerne på adressen Hulbækvej 36, 8830 Tjele
- Beboerne på adressen Hulbækvej 37, 8830 Tjele
- Beboerne på adressen Hulbækvej 38A, 8830 Tjele
- Beboerne på adressen Hulbækvej 39, 8830 Tjele
- Beboerne på adressen Hulbækvej 40, 8830 Tjele
- Beboerne på adressen Hulbækvej 42, 8830 Tjele
- Beboeren på adressen Hulbækvej 43, 8830 Tjele
- Beboerne på adressen Hulbækvej 44, 8830 Tjele
- Beboeren på adressen Hulbækvej 46, 8830 Tjele
- Beboeren på adressen Østergade 62, 8830 Tjele
- Beboeren på adressen Østergade 96, 8830 Tjele (ejer af ejendommen Hulbækvej 33)
- Beboeren på adressen Langdyssevej 13, 8830 Tjele (ejer af ejendommen Hulbækvej 33B)
- Beboeren på adressen Lyngvej 15C, 8800 Viborg (ejer af ejendommen Hulbækvej 46)

BILAG 1. SITUATIONSPLAN

